

گزارش چهارمین همایش چینه‌شناسی و فسیل‌شناسی

در شهر شیراز

زهرا سلطانی مقدم
کارشناس ارشد رسوب‌شناسی

چهارمین همایش «انجمن دیرینه‌شناسی ایران» در روزهای ۲۸ و ۲۹ اردیبهشت ماه سال ۱۳۸۹ در «دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز» برگزار شد. این همایش با حضور استادان و جمعی از زمین‌شناسان سراسر کشور به منظور هم‌اندیشی، تبادل نظر درباره‌ی مباحث علم چینه‌شناسی و فسیل‌شناسی، ارائه‌ی مقالات علمی به صورت سخن‌رانی و پوستر و ارتقای دانش زمین‌شناسی کشور برگزار شد. استادان حاضر در این گردهمایی عبارت بودند از دکتر خسرو تهرانی، مدیر گروه دکترای دانشگاه آزاد واحد علوم تحقیقات، دکتر علی‌رضا عاشوری ریاست محترم دانشگاه مشهد و معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز، دکتر مسیح افقه (دبیر همایش)، دکتر احمدی (مدیر گروه رشته‌ی زمین‌شناسی کارشناسی و کارشناسی ارشد) و جمعی دیگر.

مراسم افتتاحیه‌ی همایش، با سخن‌رانی جناب آقای دکتر علیرضا عاشوری شروع شد. ایشان ضمن خوشامدگویی به استادان، دانشجویان و پژوهشگران علم دیرینه‌شناسی، رونق و پیشرفت این همایش‌ها را در گرو فعالیت‌های دانشجویان دانست و اظهار داشت، دست‌یابی دانشگاه به جایگاهی که شایسته آن است، جز با تلاش و فعالیت‌های علمی - پژوهشی میسر نیست؛ فعالیت‌هایی شایسته از بعد علمی و صادقانه، هم‌چنین، هدف از برگزاری همایش‌ها را ارائه‌ی دستاوردهای جدید دانشجویان اعلام کرد. در انتها ایشان از ریاست محترم دانشگاه، هیئت رئیسه‌ی محترم دانشگاه، مدیریت مجموعه‌ی گروه زمین‌شناسی و سایر مسئولین دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز تشکر کرد. پس از سخن‌رانی ایشان مقالات پذیرفته‌شده برای سخن‌رانی و مقالاتی در قالب پوستر ارائه‌شدند.

اختتامیه

در مراسم اختتامیه، جناب آقای دکتر علی‌رضا عاشوری، در قدردانی از آقای دکتر خسرو تهرانی فرمودند: «سهم ادای دین دانشگاه آزاد اسلامی شیراز به آقای دکتر خسرو تهرانی، قابل محاسبه نیست.» دکتر عاشوری به وجود آمدن تمام رشته‌های کارشناسی ارشد به ویژه گرایش چینه‌شناسی و فسیل‌شناسی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز را مدیون پدری‌های ایشان دانست. در پایان دکتر خسرو تهرانی بیاناتی را برای دانشجویان و رهروان این علم بیان کردند و از ایشان تقدیر به عمل آمد.

در حاشیه همایش

در خلال برنامه‌های همایش فرصتی دست داد تا با سرکار خانم مهندس بیات گفت‌وگویی داشته باشیم. مشروح مصاحبه با ایشان را در ادامه می‌خوانید.
خانم بیات، کارشناس ارشد زمین‌شناسی، گرایش چینه‌شناسی و فسیل‌شناسی از «دانشگاه شهید بهشتی» و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی شیراز با ۱۴ سال سابقه‌ی تدریس در دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز می‌باشند.

○ به نظر شما وظیفه‌ی «انجمن دیرینه‌شناسی» به غیر

از برگزاری همایش‌ها چیست؟

● به عقیده‌ی من، اگر امکان رفتن به گردشگری آموزشی به وجود آید، بسیار خوب خواهد بود. هم‌چنین، برگزاری همایش‌های علمی در سطح دانشجویی نه در سطح ملی، برای این که دانشجویان بتوانند کارهای تحقیقاتی خود را بهتر ارائه بدهند، لازم است. به علاوه، ضرورت دارد دسترسی دانشجویان به منابع اینترنتی بیشتر شود.

○ بسیاری از دانشجویان، به ویژه دانشجویان دوره‌های

کارشناسی ارشد و دکترا، برای تشخیص و شناسایی

فسیل‌ها با مشکل نسبی کمبود منابع مواجهه هستند.

نظر شما در مورد این مشکل چیست؟ آیا امکان ایجاد

سایت‌های حفاظت شده‌ی طبیعی، حداقل در مورد

فسیل‌شناسی ایران امکان‌پذیر است؟

● زمانی که منطقه‌ای معرفی می‌شود و امکانات دسترسی به آن منطقه را مهیا می‌کنند، منطقه از شرایط طبیعی خارج می‌شود و به اعتقاد بعضی‌ها، اصلاً اگر معرفی نشود بهتر است تا زمانی که امکانات محافظتی پدید آید. بازدید به صورت آزاد و بدون برنامه‌ریزی، چنین مشکلی را پدید می‌آورد که متأسفانه نظارتی بر آن‌ها نشده و بیشتر بازدیدها به صورت آزاد است. چنانچه در برخی از کشورهای جهان، دانشجویان از مسیرهای مشخصی رد می‌شوند و حتی اجازه‌ی یک قدم این طرف و یا آن طرف را ندارند. هم‌چنین، اجازه‌ی برداشت فسیل‌ها را ندارند. بازدیدهای بدون برنامه باعث می‌شود که منطقه از حالت بکر و طبیعی خود خارج شود.

○ نظر شما در مورد ایجاد سایت‌های معتبر اینترنتی در

این زمینه چیست؟

● بیشتر سایت‌های اینترنتی و کتابخانه‌های دیجیتال در اختیار اعضای هیئت علمی و استادان است. باید امکان دسترسی دانشجویان به سایت‌ها نیز امکان‌پذیر شود.

○ نبود مجلات دیرینه‌شناسی در کشور مشهود

است. موانع موجود بر سر راه با گرفتن مجوز و انتشار

این نشریات با رتبه‌ی علمی پژوهشی و ISI چیست و

چرا هیچ دانشگاه یا مؤسسه‌ای در این زمینه اقدامی

نمی‌کند؟

● خوش‌بختانه در کشور ما واحدها و مراکزی که بتوانند مجوز بگیرند، وجود دارند، ولی بعضی مراکز، مثل دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز، برای تهیه‌ی مجلات به امکانات بیشتری از نظر هیئت علمی و کارهای پژوهشی نیاز دارند.

○ ایران به دلیل تنوع حوضه‌ی رسوبی و وجود نوالی‌های

در یابی، از نظر فسیل دارای منابع متنوع و زیادی است.

نظر شما در مورد تأسیس موزه‌ها و برپایی نمایشگاه‌های

فسیل‌شناسی به صورت تخصصی در استان فارس

چیست؟

● سازنده‌های استان فارس همانند سازند آسماری، جهرم، کزدمی، تارپور و... دارای فسیل‌های منحصر به فردی در ایران و حتی در دنیا هستند و جزو سازنده‌های پر فسیل محسوب می‌شوند. لذا باید برنامه‌ریزی دقیق و اساسی تری صورت بگیرد. باید کمیته‌ای تشکیل شود و با برنامه‌ریزی اساسی کمیته، متخصصان دور هم جمع شوند و برنامه‌ای به آن‌ها داده شود. متأسفانه هر کسی به صورت انفرادی کار می‌کند. باید ارگانی پدید آید و این‌ها را زیر نظر بگیرد و مجموعه‌ی فسیل‌های استان فارس را به صورت موزه‌ی تخصصی درآورد. چنین موزه‌هایی برای دانشجویان و علاقه‌مندان خارج از کشور نیز بسیار جذاب خواهد بود.

○ نظر شما درباره‌ی علم فسیل‌شناسی در ایران و

ارزش دادن به این رشته چیست؟

● علم فسیل‌شناسی علم بسیار زیبایی است، ولی متأسفانه جایگاه ارزشی مشخص نیست. جایگاه استفاده از این علم در کارهای تحقیقاتی است و کارهای تحقیقاتی را صرفاً افراد خاصی انجام می‌دهند. افراد زیادی به این رشته علاقه‌مند هستند، ولی چون آینده‌ی خود را مبهم می‌بینند، به دنبال این رشته نمی‌آیند.